

عنوان مقاله :

ترامپ و مسأله‌ی هسته‌ای ایران

نویسنده:

محمود رشنواز

دانشجوی دکتری حقوق بین الملل ، واحد امارات، دانشگاه آزاد

اسلامی ، دبی، امارات

(عضو مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضاییه)

۱۴۰۳/۱۲/۲۵

قبل از 2002	2002	2003-2005	2013-2015	14 ژوئیه 2015	8 مه 2018	2018 تاکنون
آغاز و توسعه برنامه هسته‌ای ایران	افشای تاسیسات نطنز و اراک	مذاکرات با تروئیکای اروپایی	مذاکرات فشرده با گروه ۱+5	توافق برجام (JCPOA)	خروج یکجانبه آمریکا از برجام	سیاست فشار حداکثری و افزایش تنش‌ها

۱- مقدمه و طرح مساله

علاقه ایران به دنبال کردن یک برنامه انرژی هسته ای به قبل از انقلاب ۱۹۷۹ بر می‌گردد. ایالات متحده با امضای توافقنامه همکاری هسته ای تحت عنوان برنامه «اتم برای صلح» رئیس جمهور دوايت آیزنهاور در سال ۱۹۵۷، به برنامه هسته ای ایران ورود کرد و متعاقباً راکتور تحقیقاتی تهران حرارتی پنج مگاواتی را فراهم کرد. آیزنهاور در نظر داشت این برنامه به کشورهای در حال توسعه کمک کند تا از انرژی هسته ای برای انرژی و سایر اهداف صلح آمیز استفاده کنند. این برنامه همچنین به ایالات متحده کمک کرد تا متحدان خود را در طول جنگ سرد حفظ کند. پهلوی دوم بعداً اعلام کرد که قصد دارد بیش از ۲۰ راکتور هسته ای برای تولید برق بسازد. با شروع اولین گفتگوهای جدی با تهران در دهه ۱۹۷۰ در مورد کمک به ساخت راکتورهای انرژی هسته ای، دولت ایالات متحده به دنبال اعمال تدابیری فراتر از موارد مورد نیاز در معاهده منع گسترش سلاح های هسته ای بود. پس از انقلاب اسلامی ایران در سال ۱۹۷۹ روابط ایران و ایالات متحده به شدت متشنج شد. پس از اینکه کارتر به شاه ایران، اجازه داد تا در ایالات متحده تحت معالجه پزشکی قرار گیرد و یک بحران گروگانگیری ۱۵ ماهه در ایران آغاز شد. با وجود اینکه ایران دیگر از ایالات متحده برای برنامه هسته ای خود کمک دریافت نمی‌کرد، اما توسعه برنامه‌ی هسته ای ادامه یافت. پس از یک دوره کوتاه بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، ایران فعالیت‌های هسته‌ای را به آرامی، از سر گرفت. در فوریه ۱۹۷۹ مجلس ایران معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای را تصویب کرد و با اهداف آن برای جلوگیری از تکثیر سلاح‌های هسته‌ای، ترویج استفاده صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای و در نهایت خلع سلاح کامل موافقت کرد. ایران مدت‌ها مدعی است که برنامه هسته‌ای اش صلح‌آمیز است و این برنامه با عضویتش به عنوان یک کشور غیرهسته‌ای در معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای، که حق «توسعه انرژی هسته‌ای برای مقاصد صلح‌آمیز» را تضمین می‌کند، تأیید شده است، حال سوال این نوشتار این مهم است که رویکرد ترامپ در برخورد با برنامه هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران در سال ۲۰۱۸ چگونه بوده و این رویکرد در ۲۰۲۵ چگونه می‌باشد و چرا رهبر معظم انقلاب با مذاکره به دولت آمریکا مخالف می‌باشند؟

۲- برنامه‌ی هسته‌ای ایران، برجام و رویکرد ترامپ

در این قسمت از تحلیل به تاریخچه‌ی مذاکرات در ارتباط با برنامه‌ی هسته‌ای ایران بعد از پیروزی انقلاب اسلامی ایران در دولت‌های حاکم پرداخته خواهد شد.

۱-۲- چرخه‌ی تنش و تنش زدایی

در اوایل دهه ۱۹۹۰، زمانی که ایران از جنگ با عراق فراغت یافت، برنامه هسته‌ای خود را بر اساس همکاری با روسیه، چین و پاکستان از سرگرفت. ایران با چین دو پروتکل همکاری هسته‌ای را در سال ۱۹۸۵ و دوباره در سال ۱۹۹۰ امضا کرد. برخی از اقلامی که در اصل در این معاملات در نظر گرفته شده بود، مانند کارخانه غنی سازی، هرگز در نتیجه فشار ایالات متحده تحویل داده نشد. در تابستان ۲۰۰۲ یک گروه مخالف ایرانی، وجود دو سایت هسته‌ای ایران را فاش کرد: یک تأسیسات غنی‌سازی اورانیوم در نطنز و یک تأسیسات تولید آب سنگین در اراک. این واقعیت که ایران این تأسیسات را از آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مخفی کرده بود، بلافاصله سوء ظن بین‌المللی را در مورد برنامه هسته‌ای ایران برانگیخت. آشکار شدن برنامه‌ی هسته‌ای ایران در اراک و نطنز آغازگر یک تلاش دیپلماتیک شدید برای توقف برنامه غنی‌سازی اورانیوم ایران بود. ایران در سال ۱۹۸۱ کار هسته ای خود را از سر گرفت. ایران همچنین

فعالیت‌های تبدیل اورانیوم در مقیاس کوچک را در مرکز فناوری هسته‌ای اصفهان آغاز کرد. در سال ۱۹۸۲، ایران کنسانتره اورانیوم را از آفریقای جنوبی وارد کرد. این ماده قبل از غنی‌سازی به کیک زرد و سپس به شکل گاز (UF₆) تبدیل می‌شود. دهه ۱۹۹۰ شاهد گسترش بیشتر برنامه هسته‌ای ایران با کمک چین و روسیه بود. در ژانویه ۱۹۹۰، ایران قراردادی با چین امضا کرد، اگرچه غنی‌سازی را مستثنی کرد. ایران و روسیه در ژانویه ۱۹۹۵ قراردادی را امضا کردند که بر اساس آن روسیه متعهد شد که راکتور هسته‌ای بوشهر را که توسط آلمان در دهه ۱۹۷۰ راه اندازی شده بود، تکمیل کند. تا تابستان ۱۹۹۹، دانشمندان ایرانی با آبشاری از ۱۹ سانتریفیوژ IR-۱ که در شرکت کالای الکترونیک کار می‌کرد، اورانیوم غنی‌سازی کردند. دولت جورج دبلیو بوش از ایران خواست غنی‌سازی را متوقف کند در حالی که باراک اوباما یک برنامه تحت نظارت دقیق و محدود در خاک ایران را پذیرفت.

در پرونده هسته‌ای ایران در سال‌های گذشته چند مرحله مختلف در رفتار سیاست خارجی ایران و طرفین مذاکره خصوصاً ایالات متحده آمریکا قابل تشخیص است. مرحله اول با دوره دوم ریاست جمهوری خاتمی با توجه ویژه به دوره ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۵ مرتبط بود. در آن مقطع زمانی، شاهد گفتگوی جدی و آشکار و سازش نزدیک با تروئیکای اتحادیه اروپا در سطح دیپلماتیک بودیم. مرحله دوم، دوره احمدی‌نژاد در هر دو دوره ریاست جمهوری (۲۰۰۵-۲۰۰۹ و ۲۰۰۹-۲۰۱۳) بود. مرحله سوم با روحانی در سال ۲۰۱۳ آغاز شد. این مرحله سیاست خارجی ایران را دوباره تغییر داد و امید به راه حل دیپلماتیک را افزایش یافت.

در دوران ریاست جمهوری خاتمی، ایران در سال ۲۰۰۳ توافقنامه سعدآباد را با تروئیکای اروپایی امضا کرد. بر اساس این توافق، «مقامات ایران مجدداً تأکید کردند که سلاح هسته‌ای جایی در دکترین دفاعی ایران ندارد و برنامه و فعالیت‌های هسته‌ای این کشور منحصراً در حوزه صلح‌آمیز بوده است». دولت ایران همچنین تصمیم گرفته است «همکاری کامل با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برای رسیدگی و حل و فصل از طریق شفافیت کامل همه الزامات و مسائل باقی‌مانده را انجام دهد». در ادامه این مسیر، ایران برنامه غنی‌سازی اورانیوم خود را بر اساس توافقنامه جدید با تروئیکای اتحادیه اروپا در نوامبر ۲۰۰۴ به حالت تعلیق درآورد. تیم مذاکره‌کننده رئیس‌جمهور خاتمی همچنین با امضای پروتکل الحاقی معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای و موافقتنامه پادمان آن با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی موافقت کرد. پروتکل الحاقی به بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اختیارات بیشتری در برنامه‌های راستی‌آزمایی هسته‌ای خود اعطا کرد.

با روی کار آمدن محمود احمدی‌نژاد مقامات تهران مهر و موم‌های تحت نظارت بین‌المللی تاسیسات غنی‌سازی نطنز در مرکز ایران و در دو مکان ذخیره‌سازی و آزمایش مربوطه را شکستند. این فعالیت‌ها راه را برای غنی‌سازی اورانیوم و تحقیقات سوخت هسته‌ای باز کرد. احمدی‌نژاد در دوران ریاست جمهوری خود با حضور در هر نشست سالانه مجمع عمومی سازمان ملل و سخنرانی در مجامع مختلف چندجانبه با پیام‌های سخت تلاش کرد نقش دیپلماتیک قابل مشاهده‌ای ایفا کند. تیم او در چارچوب ۵+۱ بدون از بین بردن شکاف فزاینده بین ایران و جامعه جهانی مذاکره کرد. او در دوره دوم ریاست جمهوری خود، با استفاده از روابط دوجانبه یا سه‌جانبه با ژاپن، ترکیه یا برزیل، تلاش کرد با دور زدن چارچوب مذاکره ۵+۱ به پیشرفت دیپلماتیک دست یابد. احمدی‌نژاد در سال ۲۰۱۰ اعلامیه تهران را با لوئیز ایناسیو لولا رئیس‌جمهور برزیل و رجب طیب اردوغان نخست‌وزیر ترکیه به عنوان پیشنهاد مصالحه‌ای که برای آمریکا قابل قبول نبود امضا کرد. در نتیجه، تحت نظارت احمدی‌نژاد، ایران با فشارهای شدیدی از سوی غرب و شرق مواجه شد. تحریم‌ها اقتصاد ایران را بی‌ثبات و منقبض کرد.

مذاکرات محرمانه بین مقامات ایرانی و آمریکایی در سال ۲۰۱۲ در عمان آغاز شد و مراسم تحلیف حسن روحانی، رئیس‌جمهور ایران در ژوئن ۲۰۱۳ - که بر بستر تعامل عملگراییانه با ۱+۵ بر سر برنامه هسته‌ای کارزار انتخاباتی انجام داده بود - چشم انداز دیپلماتیک را بیشتر بهبود بخشید. ایران و ۱+۵ در اکتبر ۲۰۱۳ مذاکرات جدی را از سر گرفتند و تا نوامبر دو طرف به توافق اولیه، برنامه اقدام مشترک (JPOA) دست یافتند.

JPOA خواستار اجرای گام‌های خاص بین ژانویه تا ژوئیه ۲۰۱۴ شد که در صورت موافقت همه طرف‌ها، امکان تمدید دوره شش ماهه وجود دارد. تعهدات ایران تحت این توافق شامل توقف تولید اورانیوم غنی شده تا ۲۰ درصد، رقیق کردن ذخایر اورانیوم غنی شده ۲۰ درصدی خود و اجازه افزایش نظارت آژانس و دسترسی به سایت‌های هسته‌ای خود بود. در مقابل، گروه ۱+۵ به ایران تخفیف محدودی از تحریم‌ها اعطا کرد، موافقت کرد که تحریم‌های جدیدی را تا زمانی که توافق اجرا می‌شود اعمال نکند، و تقریباً ۴.۲ میلیارد دلار از سرمایه‌های ایران را که در خارج از کشور نگهداری می‌شد، لغو مسدود کرد. مهمتر از آن، JPOA چارچوبی را برای مذاکرات به سوی توافق جامع‌تر تعیین کرد. در ۱۴ جولای ۲۰۱۵، ایران و گروه ۱+۵ توافق گسترده‌تر، برنامه جامع اقدام مشترک یا برجام را اعلام کردند. توافق هسته‌ای ایران که به طور رسمی به عنوان برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) شناخته می‌شود، یک توافق مهم بین ایران و چندین قدرت جهانی، از جمله ایالات متحده، در ژوئیه ۲۰۱۵ بود. بر اساس مفاد آن، ایران موافقت کرد که بخش عمده‌ای از برنامه هسته‌ای خود را برچیده و تاسیسات خود را برای بازرسی‌های بین‌المللی گسترده‌تر در ازای تخفیف میلیاردها دلاری تحریم‌ها باز کند.

۲-۲- خروج ترامپ از برجام؛ زمینه‌ها و دلایل

بعد از مدتی، بیش از دو سال از اجرا، دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، در ۸ مه ۲۰۱۸، ایالات متحده را از برجام خارج کرد و دلیل آن عدم شفافیت ایران در مورد فعالیت‌های تسلیحات هسته‌ای گذشته و مقصر دانستن توافق برای محدود نکردن برنامه موشکی ایران یا تامین مالی ایران از گروه‌های شبه‌نظامی بود. برای درک کامل تاثیر منفی تصمیم ترامپ برای خروج از توافق با ایران، باید در نظر گرفت زمانی که ایالات متحده و ایران به توافق پایبند بودند، تخمین زده شد که ایران حدود یک سال طول می‌کشد تا مواد شکافت‌پذیر کافی (در این مورد، اورانیوم درجه تسلیحاتی) برای بمب هسته‌ای (معروف به زمان «شکست») تولید کند. کشورهای مذاکره‌کننده با ایران (ایالات متحده، روسیه، چین، بریتانیا، فرانسه و آلمان) ارزیابی کردند که این زمان کافی برای پاسخ به تخلفات احتمالی و جلوگیری از تولید بمب توسط ایران است. حتی اگر ایران به مواد شکافت‌پذیر کافی دست پیدا کند، باز هم ممکن است یک سال دیگر طول بکشد تا ایران یک سلاح هسته‌ای قابل تحویل تولید کند. از ماه مه ۲۰۱۸، این توافق کار می‌کرد و (از نظر اکثریت) موفقیت بزرگی بود.

ترامپ به طور یکجانبه از این توافق خارج شد و آن را "توافق یک طرفه وحشتناکی" خواند که هرگز و هرگز نباید انجام می‌شد. در حال حاضر جمهوری اسلامی ایران اعلام کرده است که قصدی برای تولید سلاح هسته‌ای ندارد و البته ایالات متحده تلاش‌های کنونی تهران برای تسلیحات را نشان نمی‌دهد، با این حال اطلاعات دروغین و تحریک‌آمیز منابع عبری و غربی اعلام می‌کند که تهران نه یک سال، بلکه تنها چند هفته تا توانایی تولید مواد شکافت‌پذیر کافی برای یک بمب در صورت تمایل، فاصله دارد. بسیاری از پیشرفت‌های ایران در واکنش به اقدامات تحریک‌آمیز آمریکا و اسرائیل صورت گرفت. در اوایل سال ۲۰۲۰، دولت ترامپ سپهبد قاسم سلیمانی، رهبر سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را به شهادت رساند و اندکی پس از آن تهران اعلام کرد دیگر به تعهدات غنی‌سازی خود در

توافق پایبند نخواهد بود. اما با وجود این، تهران اعلام کرد که اگر طرف‌های دیگر این کار را انجام دهند و به تعهدات خود در مورد کاهش تحریم‌ها عمل کنند، به پایبندی خود بازخواهد گشت.

در اواخر سال ۲۰۲۰، محسن فخری زاده، دانشمند هسته‌ای ایرانی، در نزدیکی تهران، بنا به گزارش‌ها توسط اسرائیل ترور شد. بلافاصله پس از آن، مجلس ایران قانونی را برای تسریع برنامه هسته‌ای از طریق غنی‌سازی اورانیوم تا ۲۰ درصد، افزایش میزان تولید، نصب سانتریفیوژهای جدید، تعلیق اجرای توافقنامه‌های پادمانی توسعه یافته و کاهش همکاری نظارتی و راستی‌آزمایی با آژانس تصویب کرد. ایران غنی‌سازی اورانیوم ۲۰ درصدی را در اوایل سال ۲۰۲۱ در فردو و سپس به ۶۰ درصد در نطنز چند ماه بعد پس از یک اقدام خرابکارانه که به نطنز آسیب رساند، آغاز کرد. از آن زمان، ایران به طور پیوسته میزان تولید اورانیوم غنی شده را افزایش داده است. آخرین گزارش آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (فوریه ۲۰۲۴) ذخایر اورانیوم غنی‌شده ایران را ۵۵۲۵ کیلوگرم تخمین زده است که بیش از ۲۷ برابر سطح مجاز بر اساس توافق، با ۸۳۳ کیلوگرم غنی‌سازی ۲۰ تا ۶۰ درصد است.

۳- راهبرد چماق و هویج ترامپ در برخورد با ایران

دونالد ترامپ می‌گوید که در نامه‌ای به رهبر معظم ایران در مورد تمایل وی برای دستیابی به توافق هسته‌ای جدید نوشته است. ترامپ در مصاحبه‌ای با فاکس بیزینس که جمعه پخش شد، گفت: «من نامه‌ای به آنها نوشتم و در آن نوشتم: «امیدوارم شما بخواهید مذاکره کنید، زیرا اگر ما مجبور به ورود نظامی شویم، این اتفاق وحشتناکی خواهد بود.» نامه ترامپ که روز چهارشنبه ارسال شد، اولین اقدام مستقیم بین تهران و واشنگتن در دولت ترامپ است. منابع غربی و ایرانی از جمله وزیر خارجه اعلام نموده‌اند که نامه ترامپ از طریق یکی از کشورهای منطقه به ایران تحویل شده و ایران در حال بررسی نامه می‌باشد. در راستای برنامه فشار حداکثری بر ایران در ۴ فوریه ۲۰۲۵، ترامپ فرمان اجرایی را برای افزایش تحریم‌های اقتصادی علیه جمهوری اسلامی و «به صفر رساندن صادرات نفت ایران» امضا کرد.

از زمان روی کار آمدن دولت ترامپ دوره‌های متعددی از تحریم‌ها را با تمرکز بر تجارت نفت ایران و همچنین برنامه موشک‌های بالستیک و پهپادها صادر کرده است. اسکات بسنت، وزیر خزانه داری اعلام که سیاست تحریم‌ها به گونه‌ای طراحی شده است که ایران را "دوباره ورشکسته" کند.

۴- عکس‌العمل جمهوری اسلامی ایران

آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی ایران در ۱۸ بهمن ۱۴۰۳ در بیاناتی اظهار نمود: که «وارد شدن به مذاکره با آمریکا «عقلانی، عاقلانه و شرافتمندانه نیست. دکتر پزشکیان ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران در سخنرانی خود در مجلس شورای اسلامی بیان نمود: مقام معظم رهبری فرمودند با آمریکا مذاکره نمی‌کنیم و من گفتم با آمریکا مذاکره نمی‌کنیم و تمام شد». رهبری روز چهارشنبه ۲۲ اسفند ۱۴۰۳ در یک سخنرانی عمومی در خصوص عدم اطمینان به مذاکره با ترامپ بیان نمود: «بعضی‌ها در داخل همان مسئله مذاکره را مدام تشدید می‌کنند و می‌گویند چرا جواب نمی‌دهید؟ چرا مذاکره نمی‌کنید؟ چرا نمی‌نشینید با آمریکا؟ اگر هدف از مذاکره، رفع تحریم است، مذاکره با این دولت آمریکا رفع تحریم نخواهد کرد، یعنی تحریم‌ها را بر نمی‌دارد. گره تحریم‌ها را کورتر خواهد کرد، فشار را افزایش خواهد داد، مذاکره با این دولت، فشار را افزایش خواهد داد.» همچنین

ایشان در ادامه بیانات خود فرمودند: « این که رئیس جمهور آمریکا می‌گوید ما آماده هستیم با ایران مذاکره کنیم و دعوت به مذاکره می‌کند و ادعا می‌کند که نامه‌ای فرستاده که هنوز به من نرسیده، فریب افکار عمومی دنیاست».

نتیجه‌گیری

ترامپ فرمان اجرایی را امضا کرد که در آن سیاست فشار حداکثری علیه تهران را که در اولین دولت او اعمال می‌شد، مجدداً اعمال کرد. این دستور به آژانس بین‌المللی اجازه داد تا صادرات نفت ایران را با افزایش تحریم‌ها بر بانک‌ها، کشتی‌ها و واردکنندگانی که با این تجارت سروکار دارند به صفر برساند (۹۰ درصد از صادرات نفت خام ایران به چین می‌رود). هدف از این استراتژی فشار بر اقتصاد ایران به حدی است که ایران مجبور به بازگشت به میز مذاکره با شرایط آمریکا شود. ترامپ ابتدا چماق بزرگی را نشان داده و سپس با نشان دادن هویجی کوچک اعلام نمود که از این بابت "ناراحت" شده است، زیرا مردم ایران را دوست دارد و نمی‌خواهد رنج آنها را ببیند.. همچنین گفت: « همه از من می‌خواهند که آن را امضا کنم . من قصد دارم آن را امضا کنم، اما امیدوارم که مجبور نباشیم زیاد از آن استفاده کنیم ". ترامپ در سایت Truth Social نوشت که او توافق هسته‌ای با تهران را ترجیح می‌دهد تا درگیری خشونت‌آمیز. ما باید فوراً کار بر روی آن را شروع کنیم و پس از امضا و تکمیل آن جشن بزرگ خاورمیانه برگزار کنیم. خداوند خاورمیانه را برکت دهد! اما رسیدن به میز مذاکره تنها اولین قدم است. سوال بزرگ‌تر این است که آیا ترامپ واقعاً مایل است امتیازاتی را برای دستیابی به توافق ارائه دهد و خواسته‌های تهران را به طور منطقی قبول کند. دلیل اصلی شکست حداکثری فشار در بار اول این بود که دولت ترامپ تحریم‌های اقتصادی را با اهداف معقول همراه نکرد. فهرست خواسته‌های او از ایران – خروج از عراق و سوریه .توقف غنی‌سازی اورانیوم؛ توقف تولید موشک‌های بالستیک؛ آزادی همه شهروندان آمریکایی که در زندان‌های ایران ، پایان دادن به حمایت‌ها از حماس، حزب الله و حوثی‌ها و خلع سلاح شبه‌نظامیان شیعه – ممکن است از دیدگاه واشنگتن ایده‌آل باشد، اما برای تهران کاملاً غیرمعمول می‌باشد.

در تحلیل نامه ترامپ به رهبر معظم انقلاب اسلامی ایران در سال ۲۰۲۵ می‌توان به چند نکته کلیدی اشاره کرد:

اولاً، این نامه احتمالاً نشان‌دهنده تغییرات عمده در سیاست‌های خارجی ایالات متحده و رویکرد ترامپ به مسائل خاورمیانه است. او ممکن است به دنبال ایجاد یک توافق جدید باشد که شامل کاهش تحریم‌ها در ازای محدودیت‌های هسته‌ای و کاهش فعالیت‌های نیابتی ایران باشد.

دوماً، ترامپ می‌تواند با هدف جلب حمایت مردم ایران و تضعیف نظام بر اهمیت همکاری در زمینه‌های اقتصادی و امنیتی تأکید کند..

سوماً، لحن نامه ممکن است ترکیبی از تهدید و دعوت به مذاکره باشد که به منظور فشار بر ایران برای تغییر رفتارهایش طراحی شده است.

چهارماً، این نامه می‌تواند به‌عنوان یک ابزار تبلیغاتی برای دولت ترامپ نیز عمل کند، با تأکید بر تلاش‌هایش برای صلح و ثبات در منطقه.

پنجم، واکنش ایران به این نامه می‌تواند نشان‌دهنده تغییرات در سیاست داخلی و خارجی این کشور باشد. به‌طور کلی، این نامه می‌تواند نمایانگر تلاش‌های دیپلماتیک پیچیده و چالش‌های موجود در روابط دو کشور باشد. رهبر معظم جمهوری اسلامی ایران مخالف مذاکره با ترامپ در مورد مسئله هسته‌ای به چند دلیل کلیدی است:

اولاً، او به تجربه‌های گذشته اشاره می‌کند که آمریکا به‌طور یک‌جانبه از توافقات خارج شده و این عدم اعتماد را تقویت می‌کند.

دوماً، مذاکره با ترامپ با این شرایط تهدیدآمیز ترامپ را نشانه‌ای از ضعف می‌داند

سوماً، رهبری نگران است که هر توافقی به محدودیت‌های بیشتر بر برنامه هسته‌ای و فعالیت‌های منطقه‌ای منجر شود.

نهایتاً، ایشان بر اصل مقاومت و استقلال و سیاست خارجی عزت‌مندانه تأکید دارد و معتقد است که باید به جای مذاکره، به تقویت توانمندی‌های داخلی و دیپلماسی مستقل پرداخت.

Title :
Trump and Iran's Nuclear Issue

The Writer :
Mahmoud Rashnavaz

**Doctoral student of International Law, Emirates
Branch, Islamic Azad University, Dubai, UAE**

**member of the center of lawyers, official experts
and consultants of the judiciary**

تحریر
فشار حداکثری
مذاکره
توافق جدید؟

۲۰۲۵/۰۳/۱۵

